

Forfatter: Bording, Anders

Titel: Digte. - 1984

Citation: Bording, Anders: "Digte. - 1984", i Bording, Anders: *Digte. - 1984*, udg. af ERIK SØNDERHOLM, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, 1984-86, s. 76. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bording01val-shoot-idm140114468095952/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Digte. - 1984

Lad hannem gjøre, hvad hand gjøre vil och kand
 40 En Qvindes deylighed er dog hans ofvermand.
 Det er den Tolk som och foruden tunge taler,
 Och ofver os, saa got som hersker och befaler.
 En Qvindes deylighed, mand sige hvad mand vil,
 44 Er meest det øye-merk, vi Mandfolk sicte til.
 [13] Hvad kand udholde da? Hvo kand sig stunder gifve?
 Ney ney: Soldaten och et puds maa stundom drifve
 Før hand hjelskydes slet. Det gaar saa Just ey til.
 48 Soldaten naar hand kand, en anden naar hand vil.

Vel an høy-ædle Holck vor Nordens Cimber Rige,
 Saa vel som andre Folk, med ære veed at sige
 Hvor Høy-behjertet J forretter eders jd
 52 Med degen och pistol, naar det er feyde tyd.
 Det andet, som vil och paa sine tider gjøres
 Af den, ved hvilken Slect til anden skal udføres,
 Det øyenskinligen af vugen vidnes om
 56 J det den nu paa gulf ey ledig staaer och tom.
 Til Lykke tusindfold med slig en ædel gafve
 Som Himlen eders huus vil med formeeret hafve.
 Til Lykke siger Jeg saa vel som alle de
 60 Som i giestbødet har, samt och staa faddere
 [14] En hver med ære-skenk her frem til vugen ganger
 En hver med velkoms ord det søde Noer undfanger
 Och glæder sig at slig en ædel qvist och green
 64 Af eders reene Seng udsprang foruden meen.
 [15] Och du nyfødde Barn som først i dag indlemmis
 J verdens Menighed, begynd i det at fremmes
 Som Kongen och dig self, samt och dit Fødeland
 68 Til ære gafn och fred i længden tiene kand
 Begynd at vorde stærk fuldtagen, stoer och myndig,
 Och bliff, i hvis du gjør, belevnen, ven och yndig.
 Begynd din Faders dyd och Helte moed at tee:
 72 Bliff ære-kjær, och lad din Moders Fromhed see.
 Art paa den trofasthed och Sindsens høye gafver
 Som den har haft for dig, du døbe nafn af hafver
 Bliff længe frisk och karsk bliff rund och lykkerjg
 76 Ja bliff din Holke Slect i værd och rycte ligg.

V Lykønskingsdigte

38.

- [1] Den prjsslig Mester-Titel/
Som disse Hæderlige/ Høylærde oc berømmelige Mænd/
Jacob-Henrich-Paulli Simonsøn/ *Anatomes Profess:*
udi det Kongl: Kiøbenhafns *Universitet*
5 Eskild Lauritzsøn/ *Philosophiæ Lector* udi Roeskilds *Gymna-*
sio, oc Canick samesteds/
Her Hans Barckmand/ Sognepræst i Nykiøbing i Ods Herrit.
Her Christen Spend/ Sognepræst til Vaardingborg oc Kastrup.
Niels Anderssøn/ *Rector* i Odensees *Cathedr. Schole*.
10 Arnoldus Rhumand/ *Corrector* udi Roeskilds *Cathedral Schole*.
Her Peder Jørgensøn Torsk/ Sognepræst i Fred-
richsodde.
Her Nicolaus Lundt/ Sognepræst til S. Peders Kircke
i Nestved.
15 Her Christian Bræmer/ Præst til S. Peders Kircke i
Kiøbenhaffn.
Her Christen Blickfeld/ Sognepræst i Ringsted.
Christian Ørn/ *Rector* i Nykiøbings Schole i Falster.
Jacob Jenssøn Jersin.
20 Nicolaus Sperling/ *Rector* i Holbecks Schole.
Jørgen Lauritzsøn Hammer.
Moritz Pederssøn Køning.
Clemend Rasmussøn Thestrup.
Rudolph Povelson Moth.
15 Paa Kiøbenhaffns *Universitet* med sædvaanlige *Ceremonier* haffve bekommet/
til ære.
27 Prentet i Kiøbenhaffn hos Jørgen Lamprecht/ Aar 1663. den 8. Octobr.

<p>[2] HVem skarpen Torr fryctactig gjør/ Ey friske Rose nyder: Den søde Kiærn ey smagis/ før 4 Mand haarden skale bryder. Ret aldrig den tør slaa sin ljd Til søde graa-haars-dage/ Som i sin ungdoms grønne Tid 8 Vil intet suurt fordrage. Hvo paa den rette vey vil gaa Til vinding/ lyst oc ære/ Hand ey paa fljd oc møye maa 12 For megit sparsom være. Heldst/ Brødre vi/ som os saa slet Til Bogen hen forskriffve/ Vor Lycke kominer ey saa let/ 16 Som mangel for vil giffve. Slet ingen/ som Ascræus/ kand Sig nu omstunder loffve/ At hand ved Aons klare Vand 20 Sig til Poët kand soffve. Ney/ mangel møysom Dag oc Aar/ Der til oc vaagne natter/ Med tol hand ud at ture faar/ 24 Før hand ret grunden fatter. Hans beste flør oc alders tid Dissmidler tid henrinder: [3] Hans pung/ som før var tung oc vjd/ 28 Den lettis oc indsvinder. Hand tyngis før hand torde ved/ Hans hoffved graa haar fanger: Ja stundom oc hans Førlighed 32 J lobbet med henganger. Oc naar hand da skal til engang Omsider at forfremmis/ Oc finde boed for al sin tuang/</p>	<p>36 Hand da maa skee vel glemmis. Den vjse Cato da tit faar Som skumpel-skud at være/ Den stund it andet skarn affgaar 40 Med Borgemesters ære. Men see/ mon sig den ædle Dyd Skal derfor offvergiftve? Ney/ det er hendis største fryd/ 44 Sig giemmel sligt at riffve. Vel maa den safftig Palmis top Med tungen vect needtryckis/ Den sig igien dog strider op/ 48 Dens vext diss meere lyckis. Vel derfor op/ vel eder ret/ J vackre Mænd oc lærde/ Den haarde tuang er alt forgiet/ 52 Som eder før besuar'de. Forglemt er harm/ udsluct er sorg/ J vinde nu med ære Den ædle frjheds høye borg/ 56 J seyvers titler bære. Den bleege Missgunst rymt er bort/ Med sin vanartig skare: [4] Opluct er ærens præctig port/ 60 Som Dyden ind skal fare. Den lærde Phoebus selff en Krands Til huer aff eder byder; Hans Jomfru-Chor med sang oc Dands 64 Den høytid oc bepryder. O Hæld-Gudinders søde kiærn Oc prjsslig mester-stykke/ Gid eder følge nær oc fiærn 68 Lyst/ ære/ gaffn oc Lycke. A: Bording.</p>
---	---

Sinds Fornøylighed i Gud

Den ærlige velvise och fornemme Mand

K L A V S R A S K /

Kongl: Maytz velbetroede *PRÆSIDENT*

udi Nyborg/ och forvalter olver

Nyborg Læn.

Sin meget besønderlig gode ven/ och kjære Svoger/

til Nyt Aars gafve venligen forærit af

A. Bording.

Kand sjungis som:

Wol dem der weit von hohen dingen/ etc.

Trykt i Kiøbenhavn hos Jørgen Lamprecht/ Aar 1666.

1.
 Kom ædle Sindsens trøsterinde/
 Kom Nectar-søde nøysomhed;
 Lad mig din kraftig virkning finde/
 Naar Lykken sig vil gjøre vred.
 Lyksalig priser Jeg den mand/
 Som med sig self fornøysis kand.

2.
 Lad høye Hjerter sig opbygge
 J Luften sterke fæstninger:
 Men aldrig stande de saa trygge/
 Uro jo deris grundvol er.
 Lyksalig priser Jeg/ etc.

3.
 Af store titlers pract oc ære
 For meget mangen sig tilgjør:
 Det hannem sjunis spot at være/
 Naar hand en anden prjssis hør
 Lyksalig priser Jeg/ etc.

4.
 Vankundig ingen da vil actis/
 Naar høy bestilning aaben staar.

Ja meere stundom eftertractis/
 End mand at bære vel formaar.
 Lyksalig priser Jeg/ etc.

5.
 Sig mangen høy-lyksalig dømmet/
 Naar hand bekommer sin Attraa:
 Hand i sin kaade Vellyst svømmer/
 Til anger der gjør ende paa.
 Lyksalig priser Jeg/ etc.

6.
 Retfærdighed och troskab settis
 Bag døren/ for det røde guld:
 Den hundske Niding aldrig mettis/
 Før hand med Jord faa'r struben fuld.
 Lyksalig priser Jeg/ etc.

7.
 Ach ney/ skal Sindet rolig være/
 Skal Sjælen ret sin hvile naa'/
 For vellyst/ rigdom/ pract och ære
 Mand ikke sig bekymre maa.
 Lyksalig priser Jeg/ etc.

8.
Som damp oc røg er Verdens ære:
Vor pract med Jorden tækkis til:
Af rust sig Mammon lader tære:
Med pine vellyst lønnis vil.
Lyksalig priser Jeg/ etc.

9.
Kun lidet Jeg fordi vil regne
Ulykkens trods oc ofervold:
Den ædle Dyd Jeg allevegne
Vil hafve til min trygge Skjold.
Lyksalig priser Jeg den mand/
Som med sig selff fornøijs kand.

40.

Sin Broderlig Ven

Arild Jørgensøn Nessby/

Der hand for sin Dyd och lærdom/ med den prjsslig
Mestergrad/ titel och Privilegier paa Kiøbenhafns *Uni-*
versitet høytideligen belønneedis.

Til ære och velbehag.

Kiøbenhafn/ Prentet hos Jørgen Lamprecht.

<p>1 HVo frem ved Bogen acter ret/ Och ære vil opjage/ Hand maa sit Sind och tancke slet/ 4 Fra kaaden vellyst drage: Bort med Sireners falske sang/ Som fra os selff os skiller. Bort kande/ kort och lediggang: 8 Bort Elskows galne griller. Det daarskab er/ den unge sig Jndbilder mangen sinde/ At hand ved saadant endelig 12 Vil Ærens fæstning vinde. Ach uregeerlig ungdom ney! Du dig for meget lofver. Den ædle Vjsdom ligger ey 16 Paa bløde duun och sofver. Hun med styrvolt och tærning-kast Sig ey tildaåble lader: Hun al utuctes skidne last 20 Som pest och pokker hader.</p>	<p>Mand aldrig spørger nogen Mand Sig vjs och lærd at drikke. Jndganger vjnen/ hans forstand 24 Til flytten sig maa skikke. Her vil it andet lefnet til: Her vil for alting bedis: Her ey til middag sofvis vil/ 28 Ved frost och kuld ey keedis. For skarpen rjs och ferle-smæck Ey omis vil och svikkis. Her vil forbrugis meere blæck/ 32 End vjn och sukker drikkis. Her vil med hjærnen trællis tæ: Al kraft och nemme præfvis. Ja (kortelig at sige det) 36 Her meget ont vil døfvis. Velan min Broder/ Jeg for dig Mit hofved høyt maa bære: Jeg seer idag/ hvor prydelig</p>
---	---

<p>40 Dig Æren selv vil ære. Med triumpherlig sang och dands Al Helicon dig møder. Sin ævig-grønne Laurbær-krands</p> <p>44 Apollo dig paanøder. For dig hans lærde Jomfru-chor Til Jorden need sig bøyer. En hver af dig vil være stoor:</p> <p>48 En hver dit navn ophøyer. Nu gifvis dig den søde fruct Och ædle frjheds rente/ Som du med møye tvang och tuct</p> <p>52 Fra barns been op fortjente.</p>	<p>Den haarde tvang er ofverstrj'd/ Den lange tid hendrefven. Nu staar din høye Dyd och fljd</p> <p>56 J Ærens bog indskrefven Den sandru Fama staar paa færde/ Sig verden om at skynde/ At hun din prjsslig titels værd</p> <p>60 Blant alle kand forkynde. Tag derfor an/ tag an den pract/ Dig Himlen med vil smykke. Vox til i myndighed och act.</p> <p>64 Nyd ævig lyst och lykke. A. Bording.</p>
--	--

41.

Sin høytelskte Ven och Frænde
Den Hæderlige och Høylærde Mand
Jacob Jørgensøn Seemand
Til Ære

Der hand/ paa Kjøbenhafns *Universitet*, for sin høye Lærdom
och forfarenhed udi Læge-kunsten/ med den prjsselige *DOCTOR*-navn
och *Privilegier* høytideligen blef ærit. Den 29. Octob. 1667.
Kiøbenhaffn/ Træckt hos Henrick Gøde/ Kongl. May. oc Vniv. Bogt. 1667.

<p>1 FOr meget och for lidet gjør Udi altingest skade. Hvad ikke brugis/ som det bør/ 4 Er værdt at efterlade. Den ædle Læge-kunst vel er En synderlig Guds gafve. Kun nogle sære mennisker 8 Den gifven er at hafve. Naar Lægen ret har lært och veed Naturens gang och maade/ Vort legomes bygfældighed 12 Hand boed tit paa kand raade.</p>	<p>Hand ikke/ som Qvaksalfveren/ Ved it slags altid blifver/ Ey slumper til i Veyret hen/ 16 Och et for andet gifver. Hand til et skæfrit sidebeen Jgjen at faae til rette/ Ey gifver det/ som drifver Steen/ 20 Och blæren kand forlette. Hand fylder ingen Kirkegaard/ Ey Grafveren beriger/ Er ey for blød/ er ey for haard/ 24 Sin meening rundt udsiger.</p>
--	---

<p>Den sjugis art/ och sjugens rood/ Samt dess omstændigheder Hand grandsker ud/ och der imod/ 28 Hvad tjenligst er/ bereder. For slig hans omhu/ fljd och kunst/ Mand/ efter vjs Mands lære Med good betaling tak och gunst 32 Bør hannem høyt at ære. Det er ey for den enne gang/ Du kandst til h[an]nem trænge. Vel anden Tjd dig sjugdoms tvang 36 Jgjen kand ofverhænge. Lad være det/ mand hannem skal Ey Tempel strax oprætte/ Och blant de store Gudders tal/ 40 Med Rom/ hans navn opsette. Mand hannem dog/ med same Rom/ Ey heller bør at regne Blant dem/ som intet actis om/ 44 Men ere kun lif-egne. Ney ney! den rette middel-vey Vil voris Tjd paa vandre. Hvo intet veed/ den actis ey. 48 Hvo good er/ gaær for andre. Thi var ey det/ hvo vilde sig Med Kunster da befatte? Hvo vilde sig saa kummerlig 52 Med natte-vægt udmatte? Hvo vilde sig med daglig fljd Och hjerne-brud fast qvæle?</p>	<p>Hvo vilde sig sin gode Tjd 56 Saa got som self frastjæle? Ja Jeg vil regne den for Gjæk/ Der ey langt heller vilde Omgange da med peber-sæk/ 60 End Tjd paa Bogen spille. Vel an/ Her Seemand/ lærde Mand/ Med glæde Jeg fornemmet/ At Phoebus eders ære-stand 64 Nu gjørligen forfremmer. Hans lærde Jomfru-Chor en krands Til eders holved fletter/ Och eders navn til stads och glands 68 Paa sin Parnass opsetter. Den ædle Friheds Ring oc Hat Er eders løn och rente/ Som J med møde dag och nat 72 Fra Barns been op fortjente. Saa saa fremdragis skal den Mand/ Hvis Sind til Kunster bøysis. Saa saa skal u-gemeen forstand 76 Med titels pract ophøysis. At J maa nu med lægsom haand Al Sjugdoms værk fordrifve/ Det ynsker Jeg i Sjæl och Aand: 80 Gud Lykke dertil gifve. A. Bording.</p>
---	--

42.

[Til Ejler Holck, 1671]

[19] At den Høyædle Holck er til Friherre vorden;
 Har dertil fanget goeds: Er sat i Ridder orden

V Lykønskninger

83

-
- Och ofver gandske Fyn til myndig Høfding gjort:
4 Det er vel høyt: kand ðog ey paa forundres stort
Hans Helt: Dyders løn ey mindre bør at være.
Men det er under værdt at saadan magt och ære
Ey blæser hannem op i hjerte Sind och Hu.
8 Ney: Holk var dannis før: men er det meere nu.

A. B.

Hans *Excellent*s ofvergifvet
den 6. *Novemb.* och staaer
det skrefven paa hans Pulpi-
tur udj Helsingørs Kirke.
